

THE VILLAGE OF FOMETESTI - AN OASIS OF LIFE UNDER THE LID OF THE SOUTHERN CARPATHIANS

Marian-Costin RĂDULESCU
PhD student at the University of Craiova

ABSTRACT:

THIS ARTICLE SEEKS TO COMPILE A HISTORY OF THE VILLAGE OF FOMETESTI, FOCUSING ON THE MAIN HISTORICAL MOMENTS RECORDED IN CHRONICLES AND DOCUMENTS. THE VILLAGE OF FOMETESTI IS LOCATED AT THE FOOT OF MULȚI MERIDIONALII, ON BOTH SIDES OF THE CERNA RIVER. THERE ARE NOT MANY DOCUMENTS THAT HELP IN THE ELABORATION OF A PRECISE HISTORY OF THIS VILLAGE, BUT THEIR CORROBORATION WITH THE LOCAL TRADITION TRANSMITTED BY LIVING SPEECH SUPPORTS THE ELABORATION OF A VIABLE HISTORICAL COURSE.

KEYWORDS: FOMETEȘTI, BISERICA, CAZARME, SLĂTIOARA, VÂLCEA, DRUMUL LUI CAROL.

Date monografice: În configurația topografică actuală satul Fometești este așezat de o parte și de cealaltă a râului *Cerna*, ceva mai la sud de la ieșirea lui din munți și până la confluența lui cu râul *Recea* și *Marița*, pe o lungime de aproximativ 6 km. Satul, în existența lui pluriseculară, a avut încă de la început 3 biserici: una care este în centrul satului, a doua în *Valea Babii* și a treia în cătunul *Florești*, în mijlocul platoului unde a rămas mărturie a vechii vetre a cătunului *Florești*.

Componența socială a satului este alcătuită numai din cetățeni români, urmași ai anticilor geto-daci și printre ei, în curgerea timpului, nu s-au așezat cetățeni de alte naționalități, confesiunea locuitorilor a fost totdeauna cea creștin-ortodoxă.

Vechimea satului Fometești ca așezare umană se pierde în negura trecutului îndepărtat. Din cercetările și informațiile întreprinse până acum, satul Fometești este menționat pentru prima dată în documentul dat de Mihnea Turcitul Voievod, Domnul Tarii Românești (1577-1583; 1585-1591), emis de Cancelaria Domnească de la Târgoviște la data de 18 noiembrie 1587. În acest document se indică pentru prima dată căderea în stare de vicinie (sclavie) a locuitorilor satului Fometești împreună cu alte 24 de sate: 13 în județul Vâlcea și 11 sate din județul Gorj. Toate acestea formează o salbă puternică de la Cărbunești - Gorj până la satul Râmeștii Hurezului – Vâlcea, având îndatorirea să păzească granița dintre Transilvania și Mica Valahie (Oltenia) fiind scutiți de orice fel de dări. În vremea aceea, schimbându-se domnitorul țării, Dobromir mare Ban al Craiovei ne mai fiind sigur că va intra în grațiile domnitorului Petru Cercel, urmașul la tron al lui Mihnea Turcitul, încercând să treacă munții în Transilvania cu soția sa Vilaia și cu toată averea lui, de 7 poveri de cai (125x7=875 kg Aur, Platina și țesături scumpe), a fost jefuit de grănicerii acestor sate. Nereușind să treacă munții, Dobromir s-a înapoiat la București și venind în fața domnitorului Petru Vodă Cercel, și-a plecat capul cerându-și iertare și s-a jeluit că a fost jefuit de locuitorii Fometeștilor și ai celor 23 de sate.

Atât Fometeștii cât și celelalte sate din salba respectivă au fost amenințate cu exterminarea în masă dacă nu plătesc toate averile furate de la Dobromir și soția sa Vilaia.

Locuitorii Fometeștilor și ai celorlalte sate s-au prezentat în fața domnitorului și neputând înapoia averile de care erau acuzați, și-au închinat toate averile lor lui Dobromir și soției sale și ei să rămână slugile lor.

Dacă săteni celor 24 de sate printre care și Fometeștii au fost sau nu vinovați în masă de jefuirea Banului Dobromir e o problema ce nu s-a putut stabili istoric. În schimb, fuga Banului jefuit și judecata părtinitoare a domnitorului Petru Cercel și a lui Mihnea Turcitul a constituit prilejul bine venit de a deposea prin amenințarea cu moartea pe sătenii respectivelor sate de pământul lor.

Dar documentul acesta dat în orașul București la data de 18 noiembrie 1587, scris în limba slavonă și tradus în limba română de 2 ori: o dată în 1785 și a doua oară în anul 1860, nu constituie anul de naștere al satului Fometești, ci doar e pentru prima dată când găsim într-un hrisov denumirea satului. Dacă ținem seama de așezarea lui geografică la poalele Munților Căpățâanii, nu greșim dacă afirmăm ca existența lui istorică se vrea cu mult înainte de venirea împăratului Traian cu armatele sale să supună Dacia și să o prefacă în provincie romană, pe motivul că triburile de geto-daci, ce în multe rânduri trecând iarna pe gheață Dunărea, jefuiau unele provincii din Imperiul Roman care în vremea aceea era ros de luptele interne pentru putere dintre Pompei și Cezar. Ca și Baia de Fier, Polovragi, Costești, Loviștea, și Fometeștii au aceeași vechime.

În legătură cu existența istorică a satului Fometești din vremuri îndepărtate, un rol important l-a jucat drumul cel vechi (ce se cunoaște sub denumirea de *Drumul lui Carol*) care străbătea sudul Carpaților Meridionali de la Vârciorova, Baia de Aramă, Tg. Jiu, Baia de Fier, Polovragi peste Moiaga, străbătând pădurile statului de la Fag, Căpraru, Poiana Frumoasă și pe locul unde se află casa lui Petre D. Porumbescu, prin fața fostelor Cazarme - Fometești, Coasta Corbului, Horezu, Ocnele Mari, Rm. Vâlcea, unde se despărțea în două variante: una Pitești - București, cealaltă Cozia - Căineni în Transilvania.

Acest drum a fost folosit pentru circulație până în anul 1900 când proiectându-se actuala șosea Slătioara - Cerna, *Drumul lui Carol* a fost treptat abandonat până la desființarea lui totală și parte din el redat circuitului agricol.

Pe acest drum a trecut Matei Basarab, mergând la Mănăstirea Tismana, Sf. Nicodim - întemeietorul Mănăstirilor Tismana și Vodița, Paul de Alep, Macarie -Patriarhul Antiohiei, și atâtea personalități pierdute în negura istoriei.

Pe acest drum s-a transportat arama de la Bratislov la Târgoviște.

Urmărind drumul istoric al documentelor constatăm că la data de 3 noiembrie 1694 Constantin Brâncoveanu Voievod, Domn al Țării Românești dispune ca 12 boieri din Divanul domnesc să se deplaseze la Fometești la fața locului să stabilească hotarul dintre satul Ciurilești, (azi dispărut) care aparținea de Mănăstirea Tismana și dintre moșia satului Fometești.

Cu aceasta ocazie Fometeștii au dat dovadă de demnitate cetățenească superioară; martorii citați la fața locului pentru verificarea hotarului au depus jurământ, având pământ în cizme pentru păstrarea pământului strămoșesc. Printr-un document dat în anul 1696 de Constantin Brâncoveanu Voievod, Domn al Țării Românești, împreună cu alte sate este trecut sub stăpânirea Mănăstirii Hurez, ctitoria sa, care, de când fiind zidită devenise una din cele mai bogate mănăstiri din țară. În timpul ocupației Austriece din 1719, împreună cu alte sate, zeciuala datorată de satul Fometești Mănăstirii Hurez a fost lăsată în folosul Cazarmelor

Austriece ce se construieră în acest sat.¹

În urma războiului dintre Turcia și Austria încheiat cu Pacea de la Passarowitz din anul 1718, Valahia Mică - Oltenia a fost desprinsă din unitatea teritorială căreia îi aparținea organic - Țara Românească și a fost integrată în Imperiul Habsburgic, condus de împăratul Carol al VI-lea.

Douăzeci și unu de ani Oltenia a stat sub această stăpânire. În acest timp în satul Fometești, pe moșia Mănăstiri Hurez, austriecii au construit 3 cazarme: prima peste șosea de casa lui D. Diaconu, a doua mai spre vest pe partea lui Mogescu și a treia în fața șoselei județene Slătioara - Cerna.²

Primele două au dispărut de aproape 80 de ani, cea de-a treia în stare de ruină totală a dăinuit până în vara anului 1979, când a fost sfărâmată și nivelată în beciul respectiv de către un buldozer.... fără număr de înmatriculare.

La aceste cazarme au fost cărtiruiți soldații de pază austrieci cu caii lor. Tot aici se aduceau animalele și produsele agro-alimentare pentru întreținerea armatei, pentru menținerea ordinii.

Satul fiind așezat în regiunea sub-montană și pentru nevoile economice ale stăpânirii austriece, s-a reînființat *Bâlcii de la Cazarme* care se ținea de 5 ori pe an.

În timpul ocupației austriece în *Bâlcii de la Cazarme* sătenilor din Fometești li s-a interzis să vândă vin și rachiu de către administrația imperială precizând textual: "*Să lăsați să vândă numai Mănăstirea vin și rachiu acolo la Fometești, la târgul ce se face, fiindcă, este moșie mănăstirească*"³

La data de 5 ianuarie 1716 Nicolaie Mavrocordat, este numit de Înalta Poartă Domn al Țării Românești și începând cu el se instalează *Regimul Fanariot*.

El destituie pe Mitropolitul de Râmnicu Vâlcea, Antim Ivireanul, după 26 de ani petrecuți pe pamânt românesc, care apoi, pe la finele lui septembrie 1716, este ucis mișelește.

Într-un hrisov dat de Grigore Ghica Voievod, Domnul Țării Românești, la data de 11 iunie 1748, satul Fometești de Sus - Jud. Vâlcea face obiectul unui litigiu între Ghenadie Arhimandritul, egumen al Mănăstirii Brâncoveni și Radu Bujoreanu pentru o datorie de 850 taleri vechi.

În anul 1840, în Fometești figurau trei biserici, toate din lemn;

1. Cuvioasa Parascheva, 1760;
2. Intrarea în Biserică – Negreni, construită de Udrea Protopopul, 1806;
3. Cuvioasa Parascheva – Negrenii Popilor, construită de Coman erodiacon, 1730.⁴

În timpul domniilor fanariote, în vremea lui Ștefan Racoviță Voievod, Domn al Țării Românești, Căpitanul Stanciu și soția sa donează Bisericii *Sfinții Voievozi* din Fometești două icoane împărătești, *Domnul Iisus Hristos* și *Maica Domnului*.

• *Iisus Hristos cu Maica Sa și Sfântul Ioan Botezătorul* - pictură pe lemn în ulei în stil bizantin, pictate de țăranul zugrav Ioan din comuna Costești - Vâlcea. Pe această icoană se alfa următoarea inscripție:

"*Aceste doo sf(i)nte econe s-au | plătitu de robul lui D(u)mn|zeu, căpitanu Stan|ciu ,*

¹ Arhiva Parohiei Fometești – Protopopiatul Horezu, dosarul 4;

² Arhid. Prof. Univ. Dr. Petre I. David, *Trecut istoric și locașuri de cult în localitatea Rugetu (Fometești) jud. Vâlcea*, extras din revista *Mitropolia Olteniei*, XXXIII (1981), nr 7-9, p. 461-470, 486-490, Craiova, 1981, p. 5;

³ Arhiva Parohiei Fometești – Protopopiatul Horezu, dosarul 4;

⁴ Nicolae Stoicescu, *Bibliografia localităților și monumentelor feudale din România*, Volumul I: A-L, editată de Mitropolia Olteniei, Craiova, 1970, p. 273;

*căpi [...] (aici scrierea este ștearsă) | pomenire [...] Pătru Ioanu er(e)u, Ilie. Ruca Ioanu zugrav; 1771*⁵

• *Icoana Maici Domnului încadrată între Sfinții Arhangheli Mihail și Gavril*, pictură pe lemn în ulei în stil bizantin. Pe această icoană se află scris același text ca pe icoana *Mântuitorului* mai sus menționată;.

De remarcat că pictorul acestor două icoane, Ioan Jugravu, este țaran din comuna Costești – Vâlcea care a învățat acest meșteșug la Episcopia Râmnicului.

În anul 1854 un credincios evlavios donează acestei biserici o icoană Praznicar pictată pe lemn în ulei, cu toate praznicele împărătești de peste anul bisericesc creștin ortodox, lucrare executată de Marin Jugravu. De asemenea în anul 1858, anul premergător Unirii Moldovei cu Muntenia, un enoriaș evlavios donează acestei biserici o icoana cu *Sfinții Trei Ierarhi Vasile, Grigore și Ioan* pictată pe lemn în ulei și semnată *Marin Jugravu, 1858*.

În timpul domniei lui Mihai Viteazul (1593-1601) cel care făcea cumpărături și de la *Bâlciul de la Cazarme*, din cauza birurilor prea mari, moșnenii din Fometești își vând pământul și odată cu el și libertatea.

Marele Logofăt Teodosie Rudeanu cumpără satul Fometești și satul Slătioara.

În 1696 jumătate din satul Fometești este închinat de domnitorul Constantin Brâncoveanu Mănăstirii Hurez.⁶ Însă în anul 1719 guvernul austriac a limitat încetul cu încetul drepturile clerului iar mănăstirilor li s-au șters multe privilegii și decadența a urmat. Astfel, Mănăstirii Hurez i s-a luat hanul din Craiova, transformat în cetățuie, iar pe moșiile Fometești, Gioroc și Craiovița s-au ridicat cazarme militare.⁷

După terminarea stăpânirii austriece, la Fometești unde au fost cazarmele nemțești, fiind în drumul cel mare, mănăstirea construiește patru case pe pivniță de piatră, șase foișoare, salon și grajd, ca să fie conac pentru oamenii mănăstirii și pentru musafiri și loc unde să vândă vinul mănăstirii. Aceste case, însă, sunt arse de cărjalii și nu se mai pot reface până în anul 1804. Tot aici se ridică un pătul mare pentru grâne și o morișcă. Mănăstirea plătește pentru aceste lucrări 1231 de taleri.⁸

În 1791 satul Fometești era închinat tot Mănăstirii Hurez, fiind o sursă de venit pentru mănăstire alături de alte moșii din județul Vâlcea, dintre care amintim: Hurezi, Bârzoteni, Racovița, Foleștii de Jos, Bălteni, Șirineasa, Runcu, Șuşani, Cârstinești și Bogdănești.⁹ În 1801, câțiva oameni de frunte din Fometești se obligă să aducă mănăstirii, cate o bute de vin, de om, de unde li se va porunci.¹⁰

Urmând cu atenție firul documentelor vedem că satul Fometești, ca existență istorică este prezent în cele mai însemnate evenimente și vom expune în puține cuvinte câteva date din vremea lui Cuza.

• Acest domnitor în activitatea sa multilaterală a și devenit ctitorul României moderne. Pentru satul Fometești domnia lui Cuza Vodă (1859-1866) a însemnat ridicarea materială și spirituală a lui.

• Fometeștii sunt scoși de prin locurile păduroase și așezați pe vatra actuală, pe moșia

⁵ Constantin Bălan, *Înscricțiuni Medievale și din Epoca Modernă a României, județul istoric Vâlcea (sec. XIV-1848)*, Editura Academiei Române, 2005, p. 457;

⁶ *Arhivele Olteniei*, anul XIV, nr. 79-82, mai-decembrie 1935, p. 300;

⁷ Nicolae Iorga, *Studii și documente cu privire la istoria românilor*, volumul XIV, București, 1907, p. 20;

⁸ *Arhivele Olteniei*, op.cit., p. 315;

⁹ *Ibidem*, p. 335;

¹⁰ *Ibidem*, p. 337;

Mănăstiri Hurez.

•Din ordinul domnitorului ei au mutat biserica de pe versantul apusean al râului Marița (odată cu satul Negreni) iar din clăcași i-a ridicat la demnitatea de cetățeni liberi și stăpâni pe moșia strămoșilor lor, au trudit secole de-a rândul, stăpânind-o în vremurile ei de cumpănă istorică cu sângele curat, pentru libertatea și demnitatea națională.

Aceste sumare informații scot în evidență atât vechimea istorică a satului cât și viața socială a sătenilor.

Satul este compus din mahalalele: Fometești, Negreni și Florești, din moșneni și clăcași.

După cum se știe că viața unui sat este simbiotic legată de viața Bisericii din acel sat și satul Fometești urmează aceeași cutumă.

În anul 1925, conform anuarului întocmit de Eparhia Râmnicului și Argeșului, Parohia Fometești are o populație de 225 de familii și este compusă din satele: Fometești, Marița și Popi. Are 4 biserici:

1. Biserica parohială cu hramul *Sfinții Voievozi* se află în satul Fometești, construită din lemn la anul 1870. Nu are casă parohială și posedă 8 hectare de pământ;
2. Biserica filială cu hramul *Intrarea în Biserică* se află în satul Popi, construită din lemn la anul 1878;
3. Biserica filială cu hramul *Cuvioasa Parascheva*, situată în satul Popi, construită din lemn la anul 1870;
4. Biserica filială cu hramul *Sfântul Ioan Botezătorul*, situată în satul Marița, construită din lemn la anul 1870.

Paroh este preotul Dumitru Rădulescu, născut la anul 1859, absolvent al seminarului gradul I și numit paroh la anul 1882, decembrie, 9.

Cântăreți: Petre Chivu cu școală, numit la anul 1924, februarie, 1 și Ioan Rădulescu numit cantor la 1876, practicant.

Parohia Fometești posedă un număr de 4 cimitire fără alte terenuri.¹¹

În anul 1976 Parohia Fometești era formată din satele Rugetu, Fometești și Marița. Ea avea în componență 5 biserici:

1. Biserica parohială cu hramul *Sfinții Voievozi*, în satul Fometești, construită din lemn în anul 1871, reparată în anii 1933 și 1952, în vara anului 1973 s-au deschis lucrările de reconstrucție a acestei biserici, pe o temelie nouă, prin stăruința preotului Ion Rădulescu.
2. Biserica filială cu hramul *Intrarea în Biserică*, în cătunul Valea Babii, construită din lemn în anul 1806, de Udrea protopopul;
3. Biserica filială cu hramul *Cuvioasa Parascheva*, în cătunul Florești, construită din lemn în anul 1760;
4. Biserica filială cu hramul *Cuvioasa Parascheva* și *Sfântul Ioan Botezătorul* din cătunul Dealul Mare, construită din lemn în anul 1812 de vătaful de plai Ion Urșanu;
5. Biserica filială cu hramurile *Sfântul Nicolae* și *Sfinții Apostoli* în cătunul Funduri, construită din lemn în anul 1622, reparată în anul 1968.

Paroh, Preot Iconom Ion G. Rădulescu, născut la 5 august 1908, hirotonit la această parohie la 21 februarie 1931, duhovnic de la 12 decembrie 1938; a fost protoiereu.

Preot II, Constantin I. Pîrvu, născut la 27 mai 1909, hirotonit la această parohie la 17

¹¹ P.S. Episcop Vartolomeu, *Anuar pe anii 1921-1925*, cu colaborarea Personalului Direcțiunilor Culturală și Administrativă ale Eparhiei, 1925, p. 503;

noiembrie 1940, duhovnic la 1 ianuarie 1942.

Cântăreți: Petre P. Chivu și Gheorghe I. Ștefan.¹²

Existența istorică a bisericii din Fometești parcurge trei etape bine distincte.

- Etapa cuprinsă între 1556-1556 - când se face prima mențiune documentară despre ea și până în anul 1871 - când a fost mutată pe noua vatră a satului unde a avut ca hram *Cuvioasa Parascheva*, situată în partea de apus a râului Marița cursul mijlociu;

- Etapa de existență a acestei biserici cuprinsă între anii 1871-1970 ca biserică mutată de pe vatra inițială a Fometeștilor pe noua vatră a acestora, dobândită pe baza Decretului Domnesc la 14 august 1864, când a avut loc împrăștierea țăranilor clăcași în urma secularizării averilor mănăstirești;

- Etapa de existență a bisericii celei noi cu hramul *Sfinții Voievozi* sfințită la data de 2 noiembrie 1980 când a fost dată în folosință pentru săvârșirea cultului divin public.

După cum s-a arătat mai sus, prima mențiune documentară care se face despre satul Fometești este anul 1587 iar după existența documentară a Bisericii Fometeștilor se află scrisă în lucrarea: *Bibliografia localităților și Monumentelor Feudale din Romania* sub semnătură lui Nicolae Stoicescu, unde se arată că Biserica de lemn datează din anul 1556-1557 având ca hram *Cuvioasa Parascheva*.

Catagrafia Râmnicului și Noului Severin întocmită în anul 1840 luna octombrie de protoiereul plaiului Horezu Ilie Sacheliu, omite de la înregistrare această biserică deși în realitate ea exista și locul său inițial se cunoaște și azi.

Tradiția locală dar și situația de fapt pe buna dreptate, susține că această biserică a existat pe versantul apusean al râului Marița pe cursul mijlociu, în prezent pădure, proprietatea Statului și locul unde a existat poarta, și astăzi în vorbirea zilnică toponimul de *La Biserica Veche* tot din tradiția locală s-a transmis știrea că de această biserică aparțineau 64 de familii, erau clăcași pe proprietatea Mănăstirii Hurez din vremea lui Constantin Brâncoveanu din anul 1696.¹³

Preotul Dumitru Rădulescu (1862-1936) original din acest sat, și preot din acest sat își amintea odinioară că această biserică era amplasată pe locul amintit mai sus, fiind din lemn fără fundație, cu altarul construit din bârne de stejar cu două ferestre mici la est și sud, naosul și pronaosul și tinda din bârne de brad și în față cu un pridvor deschis sprijinit de patru stâlpi din stejar, unul în nord și altul în sud. Lungimea bisericii era de 10 m și de 4 lățime iar înălțimea de 6 m cu acoperișul din șiță. Șarpanta care susținea bolta era din mestecăn pe care era bătută scândura fasonată pe o parte cu ferăstrăul de mână și cioplită cu barda. Bârnelor din exterior la întrepătrundere erau în forma de *coada de rândunică*. Construcția a fost realizată de meseriași din sat pricepuți în meșteșugul de locuințe țărănești. La execuția acestei lucrări ei s-au inspirat fie de la biserică cea veche pe locul căreia au amplasat lucrarea, fie de la alte biserici existente în sat (două biserici) sau din satele vecine pe care le-au observat cu ochiul de meșteri dulgheri inițiați în arhitectura de lemn populară. Biserica a fost executată în forma de corabie cu absida poligonală decroșată ținând seama de planul tradițional ortodox cu altar naos, pronaos și pridvor deschis sprijinit în față de patru stâlpi ciopliți în muchii dreptunghiulare cu ușa de la intrare pe latura de vest. Aspectul arhitectural al acestei biserici de lemn a fost sobru, simetric și propice pentru reculegerea sufletească.

Nu a posedat pisanie și nici vreo încrustare în lemn în interior sau exterior. În interior,

¹² Pr. Dumitru Sandu, *Eparhia Râmnicului și Argeșului – monografie*, Râmnicu Vâlcea, 1976, p. 912;

¹³ Ibidem, p. 300;

din cauza vechimii și a fumului de tămâie și de la lumânări pereții erau afumați și înnegriți.

Pe pereții din interiorul bisericii se aflau icoane portative, suspendate după principiile indicate de iconografia Bisericii Ortodoxe Române. În fața acestei biserici exista o clopotniță minusculă cu clopot pe care în timpul ocupației Austro-Ungare din războiul prim mondial (1916-1918) l-au ridicat trupele invadatoare transformându-l în gloanțe și ghiulele. Așa arăta atunci biserica clăcașilor din Fometești. Alte detalii despre această biserică în vreme cât a existat aici o perioadă de 314 ani, din lipsă de informații documentare, sunt greu de dat, mai ales că bisericile vechi din lemn în majoritatea cazurilor nu au posedat pisanii din care să cunoaștem principalele date legate de viața lor.

Istoricul Șerban Papacostea în lucrarea sa de doctorat în istorie cu tema: *Oltenia sub stăpânirea Austriacă 1719-1738*, după cum am mai arătat și înainte, amintește despre locuitorii satului Fometești, cu ocazia bălciului sezonier care se ținea de 5 ori pe an la Cazarme în proprietatea Mănăstirii Hurez că erau opriți să vândă în bălci din produsele lor agro-alimentare (rachiu și vin).

Tot în această biserică au mai existat și alte icoane atârdate pe pereți fără inscripții sau alte adnotări, care aparțineau diferitelor epoci și se află în păstrarea bisericii filiale din Valea Babii. În trecutul nostru istoric cunoscut documentar biserica a fost atât lăcaș de cult, școală pentru luminarea credincioșilor cât și lăcaș de educație morală, culturală și cetățenească. A luptat pentru menținerea unității sociale și naționale, pentru păstrarea credinței ortodoxe precum și a graiului românesc.

Complexul clădirilor bisericesti în această parohie au fost alcătuite din: Biserica, clopotniță și praznicar, cimitir flancat de stejari seculari și brazi oferind credincioșilor liniște și pace sufletească, mediu propice pentru rugăciune și meditație.

În această parohie nu au existat monumente în cimitir decât cruci din piatră și o singură piatra *tombala*.

Cu toate că în Catagrafia întocmită la 14 august 1840 de protopopul Mathei, Biserica Fometeștilor a fost omisă, totuși în notele sale de sub textul respectiv, sunt înscrise preoții din Fometești: în anul 1839: Toma Sin Toma Fulgescu, Paraschiv Sin Diacon Tudor, Dumitru Sin Popa Simeon Popescu, Dumitru Popa Adam Negreanu, Mihăilă Sin Popa Simion, Anghel Sin Popa Ion Bubat, Bran Popa Ion Bubat, Petre Popa Bran Negreanu.¹⁴

Pe toată durata de timp de la 1556 și până la anul 1864 biserica aceasta a existat în punctul Măgurele pe versantul mijlociu al râului Marița, credincioșii respectivi s-au îngrijit și de latura ei gospodărească.

În cei 308 ani de existență latura gospodărească s-a limitat la înnoirea învelitoarei care totdeauna a fost din șindrilă, și acea de a împrejmui complexul (biserica și clopotnița) pentru a fi spre folosința oamenilor și pentru păstrarea esteticii, atât de necesara unui edificiu sacru.

Ajutor din partea organelor Statului sau superioare biserici, nu se cunosc documentar și socotim ca nici nu a fost cazul pentru că evlavia credincioșilor a fost totdeauna pe primul plan, ei fiind și ctitorii bisericilor, pe care după posibilitățile de care au dispus transmițând acest lucru generație după generație până în ziua de astăzi.

BIBLIOGRAFIE

Arhivele Olteniei, anul XIV, nr. 79-82, mai-decembrie 1935;

¹⁴ Pr. Prof. Ion Popescu-Cilieni, *Biserici, Târguri și Sate din județul Vâlcea*, editura Ramuri, Craiova, 1941, pag. 52, cf. *Arhiva Sfintei Episcopii a Râmnicului, dosarul 44 din 1838, fila 78*;

- Arhiva Parohiei Fometești – Protopopiatul Horezu;*
Bălan, Constantin, *Înscripții Medievale și din Epoca Modernă a României, județul istoric Vâlcea (sec. XIV-1848)*, Editura Academiei Române, 2005;
David, Arhid. Prof. Univ. Dr. Petre I., *Trecut istoric și locașuri de cult în localitatea Rugetu (Fometești) jud. Vâlcea*, extras din revista *Mitropolia Olteniei*, XXXIII (1981), nr 7-9, p. 461-470, 486-490, Craiova, 1981;
Iorga, Nicolae, *Studii și documente cu privire la istoria românilor*, volumul XIV, București, 1907;
Popescu-Cilien, Pr. Prof. Ion, *Biserici, Târguri și Sate din județul Vâlcea*, editura Ramuri, Craiova, 1941, pag. 52, cf. *Arhiva Sfintei Episcopii a Râmnicului, dosarul 44 din 1838, fila 78*;
Sandu, Pr. Dumitru, *Eparhia Râmnicului și Argeșului – monografie*, Râmnicu Vâlcea, 1976;
Stoicescu, Nicolae, *Bibliografia localităților și monumentelor feudale din România*, Volumul I: A-L, editată de Mitropolia Olteniei, Craiova, 1970;
Vartolomeu, P.S. Episcop, *Anuar pe anii 1921-1925*, cu colaborarea Personalului Direcțiilor Culturale și Administrative ale Eparhiei, 1925.